

ЭНТЭСИЭЛЛИ

Нам улууһун хаһыата 1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэммитэ

2000 с.
АХСЫННЫ
28
күнэ
чэппиэр
№151 (8841)

БЭҔЭНЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

(Улууһу баһылыгынын муньабыттан бэлэтээһиннэр)

Идь УО сотрудуниктара ахсынны 20 күнүттэн тохсунуу 9 күнүгэр диэри күүһүрдүлүбүт варианынан үлэлиэхтэрэ. Нэһиликтэр баһылыктарыттан бырааһыннык кэмгэр сотрудуниктарда ыгыттыг дьин сайабылыанналар кирибиттэр. Улууһу үрдүнэн 8 нэһиликкэ участкавой инспектор баар.

Баһаарынай сулуусуа үлэһиттэрэ Саҥа дьыл иһинээри профилактической үлэлэри ытталлар. Хас биридди тэрилтэ бырааһыннык ыгыт буоллаҕына баһаарынай сулуусуаттан көҥүл ылыахтаах. Хас биридди тэрилтэ үлэһиттэрин дьуһуурустубатын графигын ОГПС-18 түһэрэхтээх. Үлэһиттэр күүһүрдүлүбүт варианынан дьуһуурустубалыылар. Улууһу үрдүнэн 4 баһаарынай чаас баар. Бары объекттар бэрэбиэркэлэнэ сылдьаллар. Бэтин димитэ бүһүт.

МУ НУ ЖКХ начальнига А.Г. Кобяков Нам селотун котельнайдарын бэрэбиэркэлээбит, бэрэбиэркэ түмүгэр бары этэнгэ үлэлини тураллар дьин иһитиннэрдэ. Ааспыт нэдиэлэ бээтинсэтигэр котельнайга баттаһына түһэн авариянай балаһыанна үөскүү сылдьыбыт. Бу авария гимназия кимтэн да көҥүлэ суох баһаарынай емкостан уу ыларыттан тахса сыспыт.

Нам селотун дьаһалтата Саҥа дьыл иһинэ тэрилтэлэр салайааччыларын ыгыран муньах оҥорбут, баһаартан сэрэхтээх буолууга дьаһан таһаарбыт. Юбилейнай уулуссага 4 квартиралаах дьиэҕэ уонна биир чаһынай дьиэҕэ газ холбоһмут. Бырааһынныктаагы мероприятиеларга бэлэмнэни үлэлэр бара тураллар.

Үөрэнээччилэр кыһынны каникуллара ахсынны 28 күнүттэн тохсунуу 10 күнүгэр диэри буолар. Коммунальнай өҥө үгсүүлэр кириэ тураллар, толун эрэ баар, харчыта суох.

Улуустаагы балыһаҥа эмкэ харчы кирибит, онтон сорордо аптекаҕа барбыт. Учасастардаагы балыһалары өҥөүшүтэллэринэн хааччыбыттар.

Санэпиднадзор сыллаагы отчуотун өҥөрө сылдьар.

Социальной харалта управлениета Нам селотун, Түбэ уонна Модут нэһиликтэрин баһаартан эмсэрэлээбиттэригэр бородууктанан уонна харчынан көмө оҥорбут. 63 сэрэи ветераныгар, 9 сэрэи оҥдообуттар бэлэх оҥоһуллуохтаах. Социальной реабилитация училищетын тулаһаах оҥоролорго 10 путевка бэриллиэхтээх. Ибэлиит оҥоролорго бэлэх оҥоһуллуохтаах. Баһынай хаһаайыстыбалар салайааччылары Охлопков уонна Кузьмин спонсордаан кыаммат ыал оҥоролорго элкэ тэриллэхтээх.

Бичат отдела иһитиннэрибинэн 194 оҥоттон 38 эрэ уол армияҕа барар туруктаах, 58 доруобуйаларынан, онтон 92 отсрочка ылан барбаттар. Киин ВУЗ-га үөрэнэр студенттарга стипендияларын, проэстарын төлүү сылдьаллар. Бичакка аналлаах үлэ биржатын тэрийэн үлэлиэхтээхтэр.

«Дьулуур» фондаҕа 29 тыһ. солк. төһөрүлүбүт.

Планеркаҕа саҥа уларыйыылар кириэхтэрэ, ол курдук, улахан тэрилтэлэр салайааччылары эмиз сылдьар буолуохтара, планерка хаамыта уларыйыан наада, проблемалар уонна ону баһаарар туһунан көпсэти тахсыахтаах дьин баһылык А.Н. Дьяконов эттэ.

Бэлэтэнэ В. РЫКУНОВА

САҢА ДЬЫЛ ХАЛЛААН СЫРДЫАҔА

Саҥа ХХ1 үйэҕэ, саҥа эраҕэ үктэмбитин урукку дьыллартан ойучу тутан урагытык бэлэтирибит оруннаах. Омук сирдэригэр бу кэрэ-бэлэс событиета бэлэмнэммиттэрэ ыраатта. Онуоха кыахтаах дойдугар себумэр үбү эрийэр барыйаактары бэлэмни сылдьаллар.

Республикабыт киин куоратыгар кириэ-тахса көрдөхкө бырааһынныкка кизгэни үлэтэ сыһаа-баайа тэтимин ылан эрэр. Сураһынан, 200-тэн тахса солк. сууммалаах фейерверк халлааны сырдыахтаах. Оттон улуустары ылан көрдөхкө бырааһынныкты фейерверинэн кизгэтигэ Уус-Алданнар 70 тыһ., Мэнэ - Ханаластар 63 тыһ., Горнайдар 50 тыһ., Эдьигээннэр 30 тыһ. солк. көрбүттэр. Нам селотугар Саҥа дьыл түүн 40 тыһ. солк. сыаналаах фейерверки көрүөхпүт.

Үйэлэр, эралар алтыһар кэмнэригэр сорох тэрилтэлэр дьинэлэрин тас өтүүн көрүнүктэрин, кизгэтиэхтэрин, сырдыахтарын соп этэ. Онуоха өссө да бириэмэ баар курдук.

Бийиги корр.

Улууһу Муньабын иккис сессиятагар ДЕПУТАТТАР САЛАЛТАЛАРЫН ТАЛЛЫЛАР

Ахсынны 26 күнүгэр улууһу Муньабын саҥа састааба иккис сессията буолан ааста. Ил Түмэн депутата Е.М.Ларионов Дальнай Востоктан Конституциябыт инники дьылбатын быһаарса кэлбиттэринэн биир чаас кэтэһэллэригэр көрдөспүтүн куоластааһын нөҥүө биир куолаһынан баһыян кэтэһиэххэ дьин буолла. Итинтэн да көһүнэ улууһу парламена инникитин да быһаарыыларын мөккүөрдээх соустук ылынар курдук, бу туюх да куһаҥна суох - этэргэ дылы мөккүөртөн кырдык тахсар.

Сессияны саамай ара саастаахтара 3 №-дээх окуруктан депутат Г.И.Кривошапкин салайан ыгытта. Киин процедурнай боһуруостары түргэн соустук ыгытан улууһу Муньабын председателин быыбарыгар тийэ оҥустубут. Саҥа талыллыбыт баһылык А.Н.Дьяконов бэйэтин уонна улууһу Муньабын председатели дуоһунаһын дьүөрэлэри наадата суоһунан аарынан кандидатуратын устуна.

Чочу кандидатураларга 12 киһи тыл эттэ. Мантан 7-тэ улууһу Муньабын председателигэр Николай Никитич

эрдилэр. Ошон кистэлэн куоластааһыҥна депутаттар Рехлясов Роман Степанович уонна Корякина Яна Егоровна кандидатуралара киридилэр. Быбар түмүгүнэн депутаттар улууһу Муньабын председателин солбуйааччытынан Рехлясов Р.С. таллылар. Бүтэһик боһуруоһунан улууһу Муньабын депутаттара учараттаах сессияларыгар дьүүлэхэр боһуруостарын быһаарыстылар. Улууһу Муньабын иккис сессиятыгар Ил Түмэн депутаттара Е.М.Ларионов, Г.Г.Местников, А.И.Гаврильев кыттыны ылыылар.

В.КАСЬЯНОВ

Хаартыскаҕа:

улууһу Муньабын

председателэ Н.Н.Ваишев

ПОПОВТАР БЫЙЫЛГЫ СИТИИИЛЭРЭ

Дьин кэргэн экономикага

Поповтар дьин кэргэннэрэ ыал буолан, дьин-уот тэринэн, бизс өрөлөнөн 1 Хомуस्ताах нэһиликтэригэр биер биллэр дьин кэргэн буолаллар.

Өбүгэлэриттэн айдарыллан икки өттүттэн уус дьон холбоспуттар, ынах сүөһү тутан, оҥуруот аһы үүнэрэн бэйэлэрин толору хааччыналлар. Улахан дьин кэргэн үлэ араас көрүгөр бары биригэ сылдьаннар өрөлоро үлэ дьин тутун биллэлэр. Нэһиликкэ биер дьикти үчүгэй дьарыктаах ыал ахсааннарыгар кириилэр. Ол курдук сыһан аайы муспут үлэлэрэ, оҥоһуктара эбиллэн, түмүктээх буолан иһэллэр.

Дьин кэргэнинэн коңсёрдарга, ыһахтарга, саҥа дьылларга баал-маскарадка ооньуу ыытан кытталлар. Оскуолаҕа оҥорор араас мероприятиеларга бэйэлэрэ айбыт остуол ооньуу тутун ыыталлар. Ыһаахха Намга, Дьоккуускайга паркаҕа аҕалара Иван Ивановичтынан оҥорору хатааһылатар.

Дьин кэргэн бийыл ситиниэти элбэтэ:

2000 с. бэс ыйын 1 күнүгэр ытыллыбыт ооньуу конкурсугар «За оригинальную и грушкун-забаву» номинация кыһылыаҕа буолдулар, диплом, премия ылылар; «Саха сириин табаардара» быыстапка-дьаарбанкаҕа сертификат ылылар; «Азия өрөлоро» 2-с ооньууларыгар «Маастардар куораттарыгар» үлэлээн, баҕалаах дьоннору тус иһиттэри тигиһэ, сувенирдары оҥорорго үөрэттилэр; тус республиканскай түһүлгэтигэр иһиттэри тигэн, тусостан бэргэһэ, кэһиэччик, араас кизгэллэри оҥорон көрдөрдүлэр; «Үбүлүөйдээх Саха сирэ» быыстапкаҕа кыттылар; кыһытара Туйаара «Дьыры-бына Дьырылыатта» олонхо

туһунан өйтөн суруйуута, аҕалара эмиз ити олонхонон оҥорбут остуол ооньууута Бүтүн аан дойдутаагы оҥо-муурунньугун конкурсугар Москва куоракка кыттылар; «Туруктаах дьин кэргэн - оро саас» улуустаагы дьин кэргэн конкурсугар кыһааннар, аны республикатааҕы кыттан кэлдилэр.

Республикатаагы конкурска Хатас нэһиликтэригэр 17 улуустан 27 ыал кыттыбыта. Бийиги Поповтарбытын 21 үйэ салгы ытыллар дьин кэргэн конкурсугар быһаччы ыгырдьылар. Ошон эмиз бэлэмнэни, сүпсүгүрүү инники эпийитинэстээх күрэхтэһиниэ.

Аҕалара Иван Иванович Амма улуһун Абаҕатыттан төрүттээх. Кыһынны хаһаайыстыбатын көрөр, араас сахалы сувенирдары, остуол ооньуурдарын айан оҥорор. 12 киһи айбыт остуол ооньууларын биһирээннэр оскуола, оҥо саадын үлэһиттэрэ сакаастаан оҥорторон ыладлар.

Музыкальнай инструменнарга ооньуур, оҥоролорго тыһаатар, ол иһин оҥордо сүрдээх ырыаһыттар. Атах таһаһын өрөмүөнүүр, улларар. Оскуолаҕа төрөппүт быһыгынан 2 кылааска дуобатчыттары дьарыктыыр. Сайынны Дьоккуускай куоракка культура уонна сынһалаан паркатыгар оҥорорго ооньуу ыытар, ытынан хатааһылатар, фоусканы дрессировкалаан фоустары көрдөрөн оҥорору үөрдэр, күүтүүлээх киһи буолар.

Ийэлэрэ Варвара Дмитриевна педагог үөрэхтээх. «Сайды» оҥо айымнытын дьизигэр иис куруһуогун салайар. Иллэн кэмгэр тус иһиттэри тигэр. Уус-уран самодельность кыттылааҕа, ырыаһыт. Ордук

сөбүлээн балта мелодист Лена Дмитриевна айбыт ырыаларын ылыыр, тарҕатар. Улахан уол Миша бийыл 11 кылааһы бүтэрэн Дьоккуускай куорат технологи уонна дизайн колледжыгар студены сылдьар. Туостан араас оҥоһуктары айар, туйаастары оҥорор. Үлэлэр араас таһынаах быыстапкаларга кыттынылар. Улахан кыыс Маша 9 кылааска ситиһилээхтик үөрэнэр, ылыыр, үңкүүлүүр, музыкальнай оскуолаҕа народнай инструменнар кылаастарыгар дьарыктанар. Истэнэр, быысыбайдыр, туостан кизгэллэри айан оҥорор.

Орто кыыс Туйаара 4 кылааска үөрэнэр, музыкальнай оскуолаҕа художественнай кылааска дьарыктанар, ылдыр, дуобатчыт, туһунан араас паннолары, харгыһыналары айар, истэнэр. Игирэ кыргыттар Айына уонна Сайына 2 кылааска үөрэнэллэр. Ыллыылар, үңкүүлүүллэр, туостан паннолары оҥороллор, истэнэллэр. Сайына улууһу таһымыгар кириэсэр дуобатчыт. Ити курдук Поповтар бэйэлэрин дьарыктарын оҥоролорго ингэрэн, искусствон кэрэ эйгэтин өйдүүргэ, олохторугар сөпкө туһаналларыгар итэллэр, үөрэтэллэр, кыра эрдэхтэриттэн сабыллыа, сөпкө дьаһанарга, олохторугар суолларын булуналларыгар көмөлөһөлөр.

Поповтар дьин кэргэннэрэ ырынак ыар тыһыныгар ыларбакка, сөпкө дьаһанан, бэйэни хааччынан-көрүнэн олоһору ыаллар. Оҥоролор инники олохторугар олук ууар, кынаттыр дьин кэргэн буолаллар.

Я. ОРЛОВА,
1 Хомуस्ताах

Киһи - киһиэхэ ҮТӨ ҮГЭС БУОЛУОХТУН

Оптуоруньукка улууһу дьаһалтатын аактабай салаатыгар урукку баһылык А.Н.Ядревы чистээһин буолан ааста. Манна улууһу дьаһалтатын аппаратын үлэһиттэрэ, нэһиликтэр баһылыктара, тэрилтэлэр салайааччылары, ветераннар, уода саалаҕа толору муһунулар.

Тоһо да быбардарга хотторбутун иһингэр Александр Николаевич салайан кэлбит бизс сылыгар элбэх үлэ ыгытылына. Аан бастаан, бу реформалар олус ыараханнык сағаламмыт кэмнэригэр, хамнас хастыы эмит ыйынан хойутаан кэлэр, ол түмүгэр үлэһит дьон кизгирэ-наардара холлор уустук бириэмэҕэ дьаһалта баһылыга дьон ити оскуолары халымьдык аһаралларыгар бары кыаһын, сатабылын, дьобурун уурбутун мустубут дьон бэлэтиэтэтилер.

Ааспыт бизс сылга үөрүүлээх түгэнэр, хомотолоох төрүттэр үгэс этилэр. Онуоха эбии икки-үс сыл субуруччу айылҕа уодаһынаах алдытылылар - халаан уулары - буолан эспытара, манна улууһу салаалаттыттан чахчы тэрийиннээх, түмсүүлээх буолуу эрэйиллибитэ. А.Н.Ядрев итинник кыһалдылаах түгэнэри тиздэри чистээхтик ааспыта. Нам - Дьоккуускай суола асфальтаныыта, айылҕа таһа ыалларга, нэһиликтэргэ дохсунуук холбонута, М.К.Аммосов төрөбүтэ 100 сыллаах юбилей, улууһу тэриллэбитэ 200 сылын бэлэтиэтэһин уода, кэрэ-бэлэс түгэннэр хайдах умнуллан халыахтарай?

Биллэн турар, салайан кэлбит кэмгэр Александр Николаевич сыһаналара-халтылары баар этилэр. Ол эрээри итиллэри туоратыыта кыһаллары бары билэ-көрө сылдьарбыт. Аҕыһах кэмгэ совхоз директорын таһымыттан республика масштабыгар тийэ тыыл-ла-хабылла сайдыыта бэлэтиэтэһинэ. Ил Түмэн депутата Г.Г.Месников республика Президентэ үс чулуу салайааччылар ортолоругар А.Н.Ядревы ааттаабытын асгына бэлэтиэтэ.

Махал тыллары сэргэ быбартан сээттаран улууһу дьонун-сэргэтин ортоугар «Эһиги - бийиги» дьин араарсыы суох буолуохтааһын, онуоха билиһини уонна урукку баһылык бэйэлэрин икки ардыларыгар эйэ дэмнээх, истин сыһыаны өрүү тутуһалларыгар, ханна да тийбиттэрин, хайа да дуоһунаска анаммыттарын иһингэр төрөбүт улуустарын туһунан биер өйдөөх-санаалаах буолалларыгар баҕа санаалар этилиһилэр.

Чистээһин бизэригэр А.Н.Ядревка элбэх иһирэх тыллары, махталлары тизэртилэр, сыаналаах бэлэхтэри биэрдилэр. Биер бэйэм санаабар бийиги улууспутугар биер үтүө традиция олуга уурулуһа.

Бэйэ информ.

НЕРЮНГРИ ЧОБУ

СУОЛЛААБЫ ОЧЕРК

Саха сириг собуруу өтө кэлин 20-30 сылларга аатырда - аарыгырда аххан. Ардааттан-интинэн дьон ааттаахтара, сытыылары - хотуулар тогуруурун кэлэн, олох-сууһааччыта олохсуйда, үгүс өтө, өлгөм харчыны сомсо түһээт, төттөрү бардахтара. Ол барыта Нерюнгри таас чогуун кытта сибээстээх. Кырдык, сэбиэскэй былаас сафина, үп-харчы элбэг да эбитэ буолуо, улахан кургүөмнээх үлэ барбыта. Республика хаһыаттара күнүстэ ол эрэ туһунан суруйаллара, телевизир ити эрэ туһунан кэпсирэ.

Саха сириг собуруу өттүгэр топливно-энергетическэй комплексы сайыннары туһунан ССКП Программаттар ахтыллыбыта. Уп-харчы көрүлүбүтэ. Куорат тутуллубута. Ойно бу сайын түгэн түбэһэн хонон-өрөөн ааспытым. Ол туһунан кыратык ахтан аһарарга сананым.

Нерюнгри. Кыра буолан баран «тып» курдук, ыраас, сэргэх куорат. Түөртүү, биэсти, тогустуу этээстээх дьыаларэ олохтоох миэстэни кытта сеп түбэһэн, бэйэ-бэйэлэрин толорсон ис киирбэх көстүүнү биэрэллэр. Баай фантазиялаах, талааннаах архитектордар үлэлээбиттэрэ өтө көстөр. Куорат Саха сирэ биэр кизн туттар кыраһаабай куората буолбутун ким да саарбахтаабат. Үчүгэй куорат дьонно-сэргэтэ эмиз үчүгэй. Ону мин, сотору буолаат, билбитим.

Бачча кэлин баран, чох чоустуур разрезтарын көрөн барар бадалааһым. Хайдах ойно киирэр үчүтү-хайаһы ыйыталаһан көрбүтүм да, бары илиилэрин нэлэннэппиттэрэ: «Ойно киирэр билигин кытаанах, ол киһи көнүлэ наада, бу киһи сөбүлээт наада...» Бастагы күн онук туһата суох ааста. Иккис күммэр куораттаагы ЖКХ иһинэн баар ДФЗ (дирекция единого заказчика) директорун солбууһааччы Тронин Владимир Викторович көмөтүнэн ойно-манна телефоннаһан, разрез кылаабыһы ижкелерин эл. Ершов Сергей Николаевичи булан, ол киһи көнүлүөх буолан, мин дьэ бардым, киһим эбиитин бэйэтэ инти массынаһын биэрэ. Бэлэм «УАЗ» массынаһа олоорот, разрез диэки тэлтэр турдубут. Суопшар Сергей уол бэрт элэккэй, капэстинһыг киһи буолан биэрэ. Будьурхай сырдык баттаһын ойбос түннүгүнэн киирэр тыал өрө күкэс эрдэрин, хагас илиитинэн көшөрүө-көшөрүө остоол ыуурун курдук асфальт устун массынаһын гаһын «хайа баттаан» кабиэстэ. Айаһа хам буолбат. Кэпсир. Бу дойдута кэлбит икки сыл буолбут. Номку сөбүлээбит. Билигин да сылдыһахтаһар санаалаах.

Иенгра өрүһү туоруур тимир муоста линкһинэн турарын аһыахта ойутан аһабыт. Хагас биэрэккэ бастагы бараактар тобохторо күлүгүнэн тураллар. Төһө да быраһыланнарлар бириэмэтигэр туһа бөвөнү туһалаабыт, куораты төртүтээбит дьыалэр турдахтара. Мин хайдах эрэ ытыгыһы көрөбүн. Суопшары кэпсир: «Бу, дьыалэрэ билигин да дьоннор олороллот. Куорат дьыалэрэргэ тахсыбаттар. Онук-маньык биричиини булалар. Үксүгэр мэрия квартира биэрбэт аатырар. Айдаан бөрө». Ол дьон истэрин ким билиэ баары? Билигин өтөхпүтүгэр тардыһарбыт курдук, киһилэр эмиз, бастаан олохсуйбут сирдэрин ордорон эрдэхтэрэ.

Мырааны өрө дабайан барбахтыы түһээт, «Нерюнгринский угольный разрез» дьин улахан бэйэлээх суруктаах сиргэ тийэбит. Алта этээстээх таас дьыэ - бу разрез киһи штаба. Барыта мантан садаланар, барыта манна быһаарыллар. Мин эмиз бу штаба киирэн биэти Ершовун бэрт эрэйинэн б-с этээстэн булан, отгон 1-кы этээскэ түһэн Разрешительно-пропускной пунктан пропуск ылан, Валерий дьин ааттаах маастар арыалдыгытаах, бадалаах сирбэр дьэ аттанабын. Аара икки сиргэ пропускутун көрдөрбүт. Маастарбын көрөн билэр буолуохтаахтар да, бөрөбизрэк кытаанах. Кэлин, чох «ханас» халыһыта олус үксээбит. Ол иһин

биер-икки сылтан бэттэх контуруулу кытаатыннарбыттар. Дэлэй олох, көнүл ыһар-тоғор аһан эрдэр.

Борон өгүнөөх кутуу суол устун балай эрэ барабыт. Иирбэ-таарба арахсар суол туох да үрдэ суох. Сылдыбатах киһи мунар үлүгэрэ. Утары, ынчыктыахтарыгар диэри чогу тизмит, күгүр улахан массыналар хара буору үлүтү ыттыан аһаллар. Хаһан да көрбөтөх массыналарым. Ону билэн маастар Валерий быһаарар: «Ити 220 тонналаах японскэй «Холпак-280Е» массыналар. Өссө уон арыс 120 тонналаах «Камацу-1200Е» самосваллар үлэлээбиттэрэ хас да сыл буолла. Биер 280 тонналаах холбоһуктаах японно-беларусскэй экспериментальнай массына кэлбитэ да олох үлэлээбэтэ». Мин тугу-тугу иһиттим диэн, уолум диэки өйдөөбөтөх харакһынан көрөбүн. «Суох, суох кырдык», - уолум күлэр. Өйбөр, начаас үлүгэр, өрүс уңуор чох тизилитин айдаана көтөн түһэр. Хатаска, Кебөкөнгө, Арбынга 300-400 тоннаны уунан бырактардахха түөспүтүн охсунабыт. «Тохсуһууга дьылы олодор чохтоохтор», - диэн. Кыһабыт-хотобут. Онтубут баара-суора - 1-2 массына. Дьэ буолар да эбит...

«Бу суолга кутуллубт буор - карьер буора. Биер массына чогу ыларга, бизе-алта массына буору таһаарыбыт. Иһинь гынан Нерюнгри чогуун хостооһун ноцооттоох. Ноцоотун государство дотация биэрэн сабар. Үгүннээх сылга 14-15 мөлүйөһөн тоннаны хостуурбут, билгин — арыс. Сатарыйы биһиги эмиз хаарыйда. Ол эрэн, быйыл 200 мөл. тонна кирбингэ тийэбит. Ити 20 сыл устата. Сылга ортотунан 10-нуу мөлүйөһөн, - маастар кэпсээни тохтоппот.

Айанныыбыт да чохтоох сирбит билигин да тийчиһи быһыһылаах. Кэлин биэрбэт. Күөрө-лангы кутуллубут хайа саға буордар быыстарынан массына көнө суола биер кэм иһин диэки сирдиер. Хагас диэки суол кытыгыгар быраһылыбыт техника кылабыһата кестөн аһар. Мин көрдөхпүнэ, хаһан да характаабатах күтүр улахан техникаларым. «Ити экскаватордар. Билигин карьера «Марин» - 301А» дьин 40 куб.м. американскэй экскаватордар үлэлииллэр», - сирдытим быһаарар. Мин өйбөр суоттуу сатыбын. Хас тонна буоларый диэн.

Түһэр карьербытыгар дьэ тийэбит. Биер буджа дьыэ баар, ол таһыгар тохтуубут. Дьэ эттэн дьуһурунай Овсенико тахсан илии тутуһан дорооболоһор. Бу бадалаахтары адалан кездөрө «смотровой площадке» дьиннэрэ эбит. Карьербит ыраах аллараа сыгар. Массыналар өрө ооньуурдарын саға буолан кестөллөр. Ойно киллэрбэттэр. Уонна сотору үлүтү төптөрүн буолаары турар. Бүгүн олох даһаны дьон сылдыбат күнэ эбит. Хата минги хайаан көнүлээбиттэрэй. Маньаха журналистскэй билиэти көмөтө эмиз баар. Ол үрдүнэн манна үһээт тохтоппуттарыгар хайдах эрэ астымматым. Аллараа киирэн чогу атаһынан кэһэн, илибинэн тутан көрөүхпүн багарбытым. Онтум суох. Дьэ буолаһа. Хайһыр да кыах суох.

Дьэ, киһи санаата күүэтээх, баламат да буолар эбит. Аллараа чоххо тийээри бүтүн хайаны көһөрбүттэр. Уонна 315 метр дьингэ тийбиттэр. Онтукаларын ыраактан садалаан — кирилизтээн дьээх дуу, долборуктаан дьээх дуу — үктэлтэн үктэлэ үктээн киириэххэ сөп. Онук 21 үктэли (нууччалыы «ступы» аахтым). Хас биридигэ 15 метр үрдүктээх (5 этээстээх дьыэ үрдүгэ) дьэ оччоҕо төһөлөөх туһата суох боруоданы тийбиттэрэй? Ити уонна да атын боппуруостары кэлин Дьокуускайга чох промышленноһун управлениытыгар сылдыһан киһи начальнигар Борис Христофорович Стручковка приемнатан билбитим. Биер куб.м. чогу ылаары 5,6 куб.м. көһөрү боруоданы тийэр эбиттэр («коэффициент вскрытия»). Ол өлүү ыһаһына 2,4 тэһнээр. Оччогуна ааһан таһаардахха 14,4

көһөрү боруода буолар эбит. Дьэ үлэ. Хостонор чох быһа холуйан 50% экспортка тахсыбыт. Үксүн Япония ылар. Бэрт кыраны собуруу Корея атыһылаһар. Биһинэх сүрүн конкуренынан Кытайга буолар. Ол иһин сыһаны сүрдээһин ооньотоллор эбит.

Чогу бэйэтэ энергетическэй уонна коксаланар дьингэ араараллар. Омук сирэ наар коксаланар чогу ылар. Ол иһин ити салаа барыстаах, онтон энергетическэй — ноцооттоох.

Нерюнгритаан 40-50 км. Серебряный Бор дьин сиргэ Нерюнгри-ГРЭС баар. Бу ГРЭС сылга 1200 тыһ. тонна чогу халлаанга үрэр. Бэйэ наадыйытыгар туттар электроэнергияны онорон таһаарыһа 300 тыһ. тонна чох туттулар. Онтон ордугар оңоһуллубут электроэнергияны чугастаары кыраайдар, уобаластар атыһыһаллар.

Мин санаам ырыгыта салғана турар. Ыйытабын: «Урут, аан бастаан Нерюнгри чогу хостонорун сағана, «Кыым» хаһыакка улахан ыстатыйа тахсан турар. Ойно чох сытар дьаапталтын халыһа 50 метр уонна ол аныгар өссө дьингэ эмиз онук дьаапталга баар диэн. Ол кырдык дуу, сымыйа дуу?» Борис Христофорович ачыктыы устан, бэрт кичэллик сөтө олорон: «Даа, 50 буолбатах, өссө сорох сиринэн 70 метргэ тийэр. Уонна аллараа өссө дьаапталга баара чуолкай, киһи халыһа («мощноһа») 5 метр. Ону шахтанан киирэн хостуурга быраһыак баар. Мин хаһан эрэ 80-с сыллардаахха, Арбынтан сылдыһар табаарыһынан Инокентий Инокентьевич Слешовтуун Украинаға «Славянскэй» санаторийга эмтэнэ бара сылдыһымытын өйдөөн кэһэбин. Ойно аатырбыт Доббасстан сылдыһар шахтердар элбэх этилэр. Киһилэр чохторун «мощноһа» баара-суора метр анара дьиллэр. Оттон биер метрдээххэ түбэстэхтэринэ - улахан үөрүү! Оччогуна «на гора» 200 бырыһыаны биэрбит дьиллэр. Онуоха холоотохко... Киһи тугу да кыһайан эппэт. Кизн эрэ туттарын.

90-с сыллар кэнилэриттэн «Нерюнгри чогуун саппаһа аны аһыах сыһынан бүтэр, оччоҕо тоғо бу куорат тутуллан улахан ороскуокка тэбилиһинбит? Аны ойно ким олооруой? Үһээ салалта тугу көрбүтэй?» - эһин дьин тыл-өс таһана сылдыһыта. Ити боппуруос миинги өрүү муучу ғыһара, тоңуута бүһпүт иһинэн аалара. Түгэн түбэспитинэн мин итини токоолоһоччу буолдум. Онуоха киһим холку баһыһык эһиптээтэ: «Энергетическэй чох 15, оттон коксаланар — 42 сыл хостонор саппаһастара баар. Ону таһынан Нерюнгри тула баһаам элбэх чохтоох сирдэр бааллар. Олортон улаханнара Денисовскэй, Чульмановскэй чохтоох сирдэр. Ойно куорат эһия, хаалыа дьин сэрэхтээһиригит сыһына. Төһө баһар Саха сирин собуруу өттүгэр чох промышленноһа сайдар кэскиллээх. Правительствоттан саньилээх собурут инвестиция эрэ көрүлүөн наада. Үлэлиир техниканы сагардыыга ороскуоттанна этэ. Техника улаханньк эргэрэн эрэр». Борис Христофорович чин-чан курдук хаһан да уу тэһитбэт ғына эһиптээбиттэн астыннын уонна улаханньк үөрдүм. Били саарбахтаабыт боппуруостарбын аһыах тыһынан үлүтү охсон кэһиспиттээ. Ол аата Нерюнгри баар, баар буолар, инникилээх! Хайдах да бу куорат кэскилэ сарбыһылан, быстах дьыһаланын олох багарбат эһиптин. Ол курдук хайдах эрэ көрдө көрөт сөбүлээн, испэр киллэрэн кэһиспиттэ.

Ыар сүгэһэрбин түһэрбитти испиттэн чакчы санаам көтөбүллэн туран Борис Христофоровичка кэпсэли иһин махтаммытым, үлэлэригэр өссө ситиһилэри багарбытым. Онуоха, киһим өссө эһэн эттэ: «Андрей Григорьевич, санааһын түһэриңэ. Аан дойду чогуун саппаһын уон бырыһыана биһинэхэ баар! Саха сиригэр!!!».

Андрей КОВЯКОВ,
РФ Журналистарын
союһун чилэһээ

ПОКРОВСКАЯ МААНЫЛААХ УОТТАРА

Хагалаас уонна Нам улуустары икки ардыларыгар сибээстэһиллэр чөлүгөр түһэн эрэллэриттэн киһи эрэ үөрэр. Бу иһинэ улуустарбыт доҕордоһуулары ычат уонна предпринимательство эйгэтигэр ууруллубуттара. Хаһыаттарбыт да хаалсыбаттар. Быйыл «Хагалаас» хаһыат, Покровскайдаагы типография 60 сылларын туоллулар. Ол үөрүүлээх быһыыта - майгыта ахсынньы 8-9 күннэригэр буолла.

Үбүлүөйгэ кэлбит Чурапчы, Таатта, Горнай, Нам улуустарын хаһыаттарын редактордара бары тыл өттүлэр. «Төгүрүк остуолу» СР бэчээккэ уонна кизиник иһитиннэрэр средстволарга департамент директорун солбууһааччы Астра Петрова салайан ыһытта.

Эбиэттэн кизнэ «Хагалаас» хаһыат 60 саһын туолар үбүлүөй дьоро кизнэтэ. Саалаһа балай да элбэх киһи мустан хаһыат, типография үлэһиттэрин үөрүүтүн үлэһиттэригэр. Киһилэр ортолоругар бааллар хаһыаты кытары олох кыра эрдэхтэриттэн доҕордоһуу дьоннор. Хаһыат хайа баһар киһинэхэ сөбөһит буолар. «Хагалаас», ол иһинэ «Советтар аһамлара», «Өлүгөнө очуостара» дьин ааттарыннан тахса сылдыһыт хаһыат улуус историятыгар бэйэтэ сүдү оруолун толорон кэллэ дьээххэ сөп. Ол иһин даһаны, бу дьоро кизнэһэ хаһыат, типография адырыстарыгар үгүс эүрдэ тыл этилинэ. Ол курдук хаһыаты үбүлүөйгэ эрдэлээһиллэр Саха республикатын Гос. Муньһарын (Ил-Түмэн) народный депутата А. Александр Ким-Кимэн, Зоя Корвилова, Правительство иһинэн кадровой управление начальнига, министр Вячеслав Алексеев, бэчээт уонна маассабай информация средстволарын департаментын директора Филипп Пестряков, «Сахаполиграфиздат» НИПК ГУП генеральной директора Тит Сивцев, «Все республика» хаһыат кылаабынай редактора Галина Бочкарева, «Саха сирэ» хаһыат кылаабынай редакторун солбууһааччы Иван Ксенофонтов, СГУ үрдүк үөрэххэ бэлэмниини факультетин деканы солбууһааччы Любовь Степанова, улуус баһыһытын бастагы солбууһааччы Александр Варламов, «Якутцемент» АК бэрэстэбиитэлэ Иван Захарченко уо да.

Үбүлүөйдүүр биэрбит бэрт сэргэхтик ааста. Ол төрүөтүнэн бары ыһырыһылаах ыалдыттар уонна нэһилээктэр дьаһалталара бу үбүлүөйгэ эрдэттэн бэлэмниэн кэлбиттэрэ буолар. Дьон-сэргэ биһиги Хагалаастаагы коллегаларбытын өйүүрттэн киһи үөрэр эр. Александр Ким-Кимэн редакция уонна типография уоннуу тыһыһыкка солкуобайы спонсордаата. Эрдэттэн тэрээһиннээх үлэ баар буолан олохтоох дьаһалталар бэйэлэрин нэһилээктэриттэр олодор обществениһай корреспонденттары араас бириэмийэнэн билиэтэтилэр. Үбүлүөй ытыһыларыгар ордук көдүүстээхтик Иһит, Мохсоһоллох, Сииһэ, уода баһыһыктара уонна Покровскай куорат управлениетын начальнига көмөлөспүттэр. Иһиник биһиги дьоммут «ЭҢСИЭЛИ» хаһыаттыгар көмөлөһөллөр буоллар.

Покровскайга Бэчээт дьыэтэ ханна баарын билбэт киһи, араһа, суоға буолуо. Манна, икки этээстээх таас дьыэ, редакция уонна типография үлэһиттэрэ титинэчи үлэһит олороллот. Оффсетнай бэчээккэ хаһыаттар быйыл саға көстүлэр. Киһи улуустартан компьютернай бэчээтиһэ биһиги, уус-алданнар уонна мээгэ-хаһыаттар үлэһит олоробут. Оттон Интернет-сибээһин көмөтүн биһиги уонна майалар эрэ бакаа туһанабыт. Бэчээт уонна маассабай информация средстволарыгар департамент

билгини үлэтэ-хамнаһа салғана турдаһына улуустарга компьютернай бэчээккэ көспүт, интернеткэ холбоһоммут хаһыат ахсаана элбэх тустаах.

Бэчээт дьыэтэ кизнэ-куонга киһини сүрдээһин кэрэхтээр. Этэргэ дьыны, киһи үлэлииригэр бэрт үчүгэй усулбуойаалаах. Улуустарга баар хаһыаттары уонна типографиялары биергэ түмэн производственной холбоһуктары тэрийэр ордук эбит диер СР бэчээккэ уонна маассабай информация средстволарыгар департамент директорун солбууһааччы Астра Петрова. Биер онук холбоһук Ленскэйгэ тэриллибит.

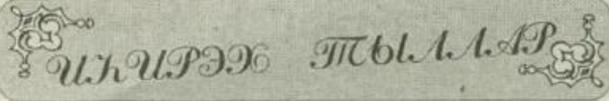
Командировкам быһыһыһынан биер бэйэм хаһыаттар ычат проблемаларын хайдах сырдаталларын иһтэриһиргээн көрдүм. Хаһыаттарыгар ычат проблемаларын сип суруйаллар, коммерческой хаһыат иһинэн туста сыһыары таһааралларын биер коллегабытынан үөрэ иһиттим. Ычат хамсааһынын чөлүгөр түһэригэ элэрдэр хаһыаттарын таһаарар ордук суолтаалаах. Ойно, биер дойдулаахтарбытыгар чаастаык суруйаргытыгар сөбөһүбүн.

Ыһырыһылаах ыалдыһытарын Покровскайга быйыл саға тутуллубут спорткомплекс гостиницатыгар түһэрдилэр. Ойно кизнэ-куонга, ыраһа, сыһаһа дьибин дьин - барыта европейскэй моделиһан оңоһуллубут. Иһирдэ бэйэтэ спортивнай саалалаах — хоскуттан тахсаат да эрчилибиттэһи барыаххын сөп. Спорткомплекс сайынгы стадиона үс тыһыһыкка киһини баһарар. Иһиһнэтэ кыһыл кириһиччэнэн оңоһуллубут. Манна сайыһ астык баһыһ буолуохтаах, тоғо дьээрттэһи стадион бэйэтэ ойуур кытыһытыгар турар.

Покровскай киһигэр икки этээстээх саға бэрэбинэ дьыэ тутулла турар. Таһытан көстүүтэ олус үчүгэй — орто үйэтээри замк курдук көрүһнээх. Иһтэриһиргэһи ыһыгыһыһыһыт — гостиница дьээрттэр. Дьон саһан тутар буолбуттар эбит дьин испэр үөрэ санаатым. Ити курдук покровскайдар икки гостиницаһаһаһтар, оттон биһинэхэ биер да хаалбата. Таарыһчы эттэххэ, хаһыаттар тизгэрттирэн, суоллары иһтэриһиргэһи сүрдээһин көрүһнэллэр. Иккис күнүгэр төһөн иһэммит Нөмүгүгэ сырыттыбыт. Манна баар дьыалэр бары биер курдук тэһилэр, ханна да ыһыһылы-тоһулулу, эһарияр суох — сүрдээх сырдык, эстетическэй көрүһнээх нэһилээк дьээһин баһарбын. Биридэ эмит нэһилээктэриттэр баһыһыктарын аһан көрдөрбүт киһи, элбэххэ үөрэһиһ эһилэр дьин түмүккэ кэллим.

Саха республикатын физико-математическай Форуму 1999 с. Октаһингэ тэриллибитэ. Манна киһи хараһын үөрдэр таас дьыэ республика араас оскуолаларын үөрэнээччилэр, студенттар кэлэн үөрэнэллэр, Россия биер бастыһ научнай киһинэрин ученайдар үлэһиттэр. Хас биридиги үөрэнээччи прикладной, научнай - исследовательскэй үлэһит оңорор. Форум председателэ Валентина Ноговицына сэхэргиринэн, өһлөр, бэл дьээтэр, Кытай тракторын үөрэттэлэр эбит. Онуоха сыһыһнаах «Хотугу дойду техникаһа» дьин айар оскуоһа үлэһилэр. Учууталларын кытары үөрэнээччилэр иһтэриһиргэһи сибээстээһиллэр, огу туһанан билилэрини кэһэтэллэр. Республикабыт президентэ быйыл Сибирдээһи олимпиаданы ыһыһаха дьин туруорсар. Оһлөр 4 аудиторияһа, биер конференц-залга дьарыктаналлар, олодор комплекстарга 30 миһталлээх. Дьэ ити кэһэтиһиттэр түмүгэр оскуола олодоругар стипендия төһүөххэ наада дьин эһи күөһэһи таһыста. Дьээлиир айанга туруохпүт иһинэ «Орто дойду» туристическай комплекска сырыттыбыт.

К.ЧЕРЕПАНОВ

Тапталлаах кэргэммин, аҕабытын, эһээ-битин **Алексей Алексеевич ТИХОНЫ** 65 сааскын туолбут үбүлүөйүнэн, улуус Ытык киһитэ ааты ылбыккынан истигник эбүрдэлибит.

Баҕарабыт эйиэхэ, күндү киһибитигэр, уһун дьоллоох олоҕу, кытаанах дорубуйаны.

Кэргэниг, оҕолорук, сиэннэриг

Күндү күтүөшүтүн **Алексей Алексеевич ТИХОНЫ** 65 сааскын туолбуккунан уонна улуус Ытык киһитэ буолбуккунан истигник эбүрдэлибит!

Эн Талланнар дьээ кэргэннэригэр эдэрийбитин кэргэннэни Талланы Маашпаны төрөппүт аҕа-ийэ оҕостон ытыктанан-маанылаан, кэргэниг Элвира бырааттары-балыстарын биригэ төрөөбүттэриг курдук далбардатан-атаахтатан улахан уол тэҥинэн кирибитин. Энциэли хочотун иккис төрөөбүт дойду оҕостон кини баргара сайдарын туһугар туох баар күүскүн-уоххун ууран, билиигин-көрүүгүн биэрэн үлэлээннин бар дьонун махтаһын ылааххын ылаһын.

Алексей Алексеевич, эйиэхэ бу үөрүүлээх күнүгэр, үйэлэр, тыһыынча сыллар алтыһылар буолаары турдахтарына сир үрдүгэр баар бары кэрэни-үтүөнү, чэгиэн дорубуйаны баҕарабыт!

Талланнар

«Сельхозэнерго» тэрилтэтигэр биригэ үлэлээбит коллегабытын директору буолан табаарыстытын **ТИХОНЫ Алексей Алексеевич** 65 сааскын туолар үбүлүөйдээх күнүгүнэн ис сүрэхпитигэр эбүрдэлибит!

Саҥа үйэҕэ киһиэхэ уонна дьээ кэргэннэригэр уһун үйэни, ситиһилэри баҕарабыт. Уһун дьоллоох олохтон

«Сельхозэнерго» урукку коллектива

МАХТАЛ

Бийиги ийэбитин Романова Ф.Е. тигэх суолугар атаарар-бытыгар кемэлэспүт Партизан администрациятын быһылыгар Евсеева С.Д., солбуйааччытыгар Алексеев В.Г., Турантаева М.П., кырдыаҕастар сэбиэттэригэр, маҕаһын, пекарня, детсад, школа коллективыгар, бары дорүттөрүбүтүгэр уонна ийэбитин эмтээбит Партизан реабилитационнай киһини бырааһыгар Кондакова Е.А., медсестра Мартынова А.П., бары үлэһиттэригэр махталбытын тиздэбит. Киһилэргэ үлэ-лэригэр ситиһилэри, олохторугар дьолу баҕарабыт.

Романовтар дьээ кэргэнтэрэ

Бу дьыл сэттинньи ый 4 күнүгэр быраашпын, аҕабытын Охлопков Ян Васильевичи сүтэрбит кутурданнаах куммүтүгэр куус-көмө буолбут МУ НУ ЖКХ начальнигар Кобяков А.Г., табаарыстарыгар Ушницкая Н.Н., Кривошапкина В.М., биригэ үлэлээбит дьонноругар МУ НУ ЖКХ гараһын механига Пестряков Н.Н., Захаров И.Г., Гуляев М.В., Борисов О.Г., Юмшанов Е.П. уонна да атыттарга сүгүрүйэн туран барар махталбытын тиздэбит.

Баҕарабыт чэгиэн-чэбдик дорубуйаны, дьоллоох-соргулаах олоҕу, сир үрдүгэр баар бары үчүтэи.

Убайа, кийиитэ, бырааттара.

КЭРИЭСТЭБИЛ

Марфа бийиэхэ 1979 с. кийиит буолан кэлбитэ. Хаһан ол кэлиэбиттэн ыла киһи бийиги дьээ-кэргэммит иһигэр бэйэ киһитинэн буолбута. Марфа наһаа сэмэй майгылаах, куруук күлэ-үөрэ сылдыар. Ханнык баҕарар дьоннорго эйэс сыйыһаннаах этэ.

Бийиги ийэбитин, аҕабытын бэйэтин төрөппүт дьонноруттан итэҕэһэ суох ытыктыра. Наада буоллаһына коророр-харайара даҕаны. Марфа наһаа тулуурдаах киһи буоларын, киһи суох буолбутун эрэ кэниэ өйдөөтүбүт. Ол курдук төһө да ыарахан ыарыы кытта сырыттар онтукутун хаһан да билбэртүбүт этэ. Хата кимизээр дорубуйа курдук кестэ сатыра. Оҕолорун Мотешканы, Алешаны наһаа боростуойдук атаахтаппакка ииппитэ. Барыны бары сатыр үтүөкөн асчыт, истэниһиэх этэ. Марфаны дьоно-сэргэтэ хайдах ытыктыылара, киһи тигэх суолугар атаарыла кестүбүтэ. Ол курдук төрөөбүт нэһилиэтин I Хомуустаах дьоно-сэргэтэ үкүэтэ, ыраах-чугас аймахтара бары кэлэн көмүс уңуобун көтөхтүлэр.

Бийиги Марфабытын хаһан да умнуохпун суоҕа. Киһи сырдык мөссүөнэ бийиэхэ куруук баар буолуоҕа.

Стручковтар, Дьокуускай куорат

Ахсынны 26 күнүгэр бийиги биригэ үөскээбит, үөрэммит үтүө доҕорбут, истиг дьүөгэбит Стручкова (Жиркова) Марфа Романовна ыарахан операция кэһиниттэн олохтон хомолтолоохтук тупсуулаахтыа номнуо 40 хонуга туолла.

Марфа 1957 сыллаахха алтынны 5 күнүгэр I Хомуустаах нэһилиэгэр төрөөбүтэ, улааппыта. Оскуола үөрэнэр сылларыгар араас общественнай мероприятиеларга актыбынайдык кыттар. Ол курдук уус-уран самодеятельноска ылыһыр да,

ВНИМАНИЕ!!! ВСЕМ!!!
Приглашаем вас на молодежную Новогоднюю программу. Которая состоится 30 декабря 2000 г. в кинотеатре «Сардага».

- В ПРОГРАММЕ:**
- Молодые восходящие звезды эстрады;
 - Театр моды «Сардаана»;
 - Самая яркая молодежная группа «AREE MOVE BODY»;
 - И конечно же Дед Мороз со Снегурочкой;
 - Сборная КВН Намского улуса;
 - Вас ждут бал маскарад, гду лучших маскарадов ждут ценные призы;
 - А также новогодняя лоторея в которой разыгрывается телевизор, аудио-видео аппаратуры и др. ценные призы. Суперприз новогодней лотореи усадьба в с.Нам

- А также крутая дискотечная программа;
- Работает кафе «Снежинка».

Представление начинается в 20ч. Вход 40 рублей. Лоторейные билеты по цене 25 рублей приобретайте в здании администрации улуса каб. 307 и у общественных распространителей.

Приходите не пожалеете.

СОВЕТ МОЛОДЕЖИ

үлэһит дьээ үтүөтэ этэ. Табаарыстарын куруук итин чэйдээх, миннигэс астаах көрсөрө.

Бийиги Марфабыт, төһө да ыарахан ыарыыга өр сылларга ыалдыа сылдыан, кэргэни, оҕолорун уонна табаарыстарын тустарыгар хаһан да ыалдыарын биллэрбэтэ, санаатын түһэртэ, ол курдук олохтон устатыгар олон ылбакка, өрүүтүн түбүк үрдүгэр сылдыбыта. Оскуоланы бүтэрбит, биригэ үөрэммит табаарыстарын куруутун түмээччи, муһыааччы, оскуола көрсүһүүлэригэр күөртэччи - киһи буолара. Биригэ үөрэммит Партизан, Уедэй оҕолоро Марфага сылдыбакка ааспат этилэр. Бийиги Марфабыт элбэх доҕоттордоох, дьүөгэлэрдээх, истиг сыйыһанан дьону бэйэтигэр тардар майгылаах, дьонго аламаһай истиг сыйыһаннаах сөбүлэнэр этэ.

Дьүөгэбит Марфа оҕолоро - ийэлэрин үтүө аатын ааттатар, ийэлэрин курдук чыһинэй, сэмэй, үлэһит дьон буолуохтара дьээ биһиги эрэнибит.

Истин-амарах доҕорбут Марфа кылгас уонна чавылхай олоҕу олон ааста. Киһи сэмэй бэйэтэ үөрэ-көтө, мичилийэ сылдыар мөссүөнэ бийиги өйбүтүгэр-сүрөхпитигэр өрүү тыһынаах буолуоҕа.

Биригэ үөрэммит, үөскээбит доҕотторо, дьүөгэлэрэ

БИЛЭРИИЛЭР РЕКЛАМА

К СВЕДЕНИЮ ЖИТЕЛЕЙ НАМСКОГО УЛУСА

На основании распоряжения № 1085 от 26 ноября 1999 года главы администрации Намского улуса и приказа № 38 от 3 декабря 1999 г. управления государственной торговой инспекции по Республике Саха, в Намском улусе при администрации создан филиал управления госторгинспекции. Филиал в Намском улусе создан для обеспечения инспекторских функций по защите прав потребителей в сфере рынка и услуг на основании Положения о Намском улусном филиале, утвержденном Управлением госторгинспекции по Республике Саха (Якутия). Руководитель филиала выполняет возложенные на него Законодательством РФ и РС(Я) функции и задачи и имеет права, определенные о государственной инспекции по торговле, качеству товаров и защите прав потребителей, утвержденным Постановлением Правительства РФ от 27 марта 1997 г. за № 501.

За период работы с 03.12.99 г. по 2000 год проведено 84 проверки, количество выявленных правонарушений 60, 47 лицам вынесены постановления. Наложено административных взысканий в виде штрафа в сумме 59,5 тыс. руб. в пользу бюджета. Основными статьями нарушения являются продажа товаров без документов, не надлежащего качества или с нарушением санитарных правил, нарушение правил торговли.

Хочу обратить внимание потребителей на сроки изготовления, годности, хранения, а также на качество покупаемых товаров. Приобретаемые вами товары на рынке не имеют документов, удостоверяющих их качество и гарантий. На импортные товары нет документов, характеризующих качество, описание, рекомендации по использованию, переводов на русский язык.

Сроки реализации продовольственных товаров устанавливаются с учетом соблюдения температурного режима хранения. Например: сроки реализации хлебобулочных изделий не более 30 часов, колбасных от 72 часов до 30 суток, яйца от 25 дней до 3 месяцев, при соблюдении температурного режима.

К сведению лиц, занимающихся торгово-закупочной деятельностью:

- мясомолочные продукты должны реализовываться с разрешения ветеринарной станции и СЭС.
- на все товары должны быть сертификаты.
- Продление сертификатов с истекшим сроком, имеют право органы выдать его.
- Копии сертификатов на действительны
- Все продавцы, независимо от форм собственности обязаны соблюдать правила торговли.

В сфере бытовых услуг по пошиву обуви, одежды полную ответственность за качество несут сами исполнители.

Исполнители обеспечивают оказание услуг надлежащего качества, соответствующего обязательным требованиям стандартов, условия заключенного с потребителем договора, обычно предъявляемым требованиям, а также информации об оказываемых услугах.

С консультациями и заявлениями обращайтесь в Намский филиал госторгинспекции в администрации Намского улуса, кабинет 215, телефон 21-2-67

Уполномоченный инспектор ГТИ по Намскому улусу Ф.Кривошапкина

Администрация МУ НУ ЖКХ поздравляет всех жителей Намского улуса с наступающим Новым годом!

Просим вас в праздничные дни соблюдать правила техники безопасности и противопожарной безопасности электропроводок и отопительных систем.

Встретим новый век в теплом и уютном доме.
Намское управление ЖКХ

Күндүтүк саныр кэргэниг, тапталлаах эһэбит АМАНАТОВ АЛЕКСЕЙ ЕГОРОВИЧ бу дьыл ахсынны 26 күнүгэр ыарахан ыарыттан быстыбытынан аймахтар-бытыгар, билэр дьоммутугар дьириник курутуян туран иһиннэрэбит. Кэргэни, оҕолоро, сиэннэрэ.
Кийииппитигэр Румянцова М.И. оҕолоругар, сиэннэригэр кэргэни, аҕалара, эһэлэрэ бийиги тапталлаах бырааһыт, убайыт АМАНАТОВ АЛЕКСЕЙ ЕГОРОВИЧ хомолтолоохтук ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн кутурдаммытын тиздэбит. Эднийдэрэ, балта, аймахтара.
Күндү дьүөгэбитигэр Румянцова Марианага уонна оҕолоругар тапталлаах кэргэни, аҕалара АМАНАТОВ АЛЕКСЕЙ ЕГОРОВИЧ аҕар сааһыгар хомолтолоохтук өлбүтүнэн дьирин кутурдаммытын тиздэбит. Биригэ үөрэммиттэрэ, дьүөгэлэрэ.
Выражаем глубокое соболезнование Людмиле Георгиевне и Инокентию Игнатьевичу Гаврильевичем детям и внукам по поводу кончины после тяжелой болезни любимого отца, дедушки, прадедушки ветерана ВОВ, заслуженного работника хозяйства НОГОВИЦЫНА ГЕОРГИЯ НИКИФОРОВИЧА Шестаковы, Санниковы
Улуус социальнай көмүскэлгэ уонна ветераннардын совета Аҕа дойдуга Улуу саритин актыбынай кыттыылара, финансовай үлө ветерана, Саха республикатын норуот хаһайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ НОГОВИЦЫН ГЕОРГИЙ НИКИФОРОВИЧ өлбүтүнэн кэргэнигэр, оҕолоругар, сиэннэригэр, аймах-билэ дьонноругар, до- бьотторугар дьирин кутурданын тиздэрдэр.

РЕДАКТОР СОЛЬ Г.К.ЭВЕРСТОВ
ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура, иллюстрация уонна реклама (секретариат) — 21496; ; бухгалтерия — 21332; факс — 21332; “НАМ” ТРК — 21632; редакционной издательской система — 21141

Төрүөтү таһаараччылар: СР Правительствота, Нам улууһун дьаһалтата, редакция коллектива. Маасабай информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын тугуһунуу контуруолууру уонна регистрациальныр РФ бачэакка Госкомитетин СР региональной управлениетыгар регистраци-
лламмыт нүөмэрэ — И 0085.
Сурукка ааккытын-суолугун, үлэһитин, дьээбит аадырыһын чопчу ыһыг.
Автор этэрэ хаһыат санаатыһын мэлдьи биһир буолбат.
“ЭНСИЭЛИ” - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам с., Октябрьскай уул. 1.
E-mail: editor62@sakha.ru

Талыһына уонна тангыһына “Энциэли” хаһыат редакционнай-издательскай систематыгар.
Хаһыат Дьокуускайга “Сахаполиграфиздат” НИПК бэчээттэннэ, Орджоникидзе уул. 38.
Формата А3. Кэһэмэһэ 1,0 бэчээт. лис.
Индекс — 54889. Тираһа — 2226
Бэчээкэ илии баттанна — 12:00 ч. 27.12. 2000
Сахаһын №-рэ — 151